

اساسنامه، تشکیلات و سازمان دهیاری ها

۱۱،۲۱،۱۳۸۰ - 1841

نقل از شماره ۱۶۶۱۹-۱۲،۲۵،۱۳۸۰ روزنامه رسمی

شماره ۲۰۰۵۶۰۲۳۶۷۴ هـ ۱۲،۰۸،۱۳۸۰

اساسنامه، تشکیلات و سازمان دهیاری ها

وزارت کشور - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۰،۱۱،۲۱ بنا به پیشنهاد شماره ۱،۸،۳۷۳۸ مورخ ۱۳۷۹،۰۸،۰۱ وزارت کشور و به استناد تبصره (۲) ماده واحده قانون تأسیس دهیاری های خودکفا در روستاهای کشور - مصوب ۱۳۷۷ - اساسنامه، تشکیلات و سازمان دهیاری ها را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول - کلیات

ماده ۱- محدوده خدماتی هر دهیاری به پیشنهاد مشترک دهیار و شورای اسلامی روستا - که در این اساسنامه شورا نامیده می شود - و موافقت شورای اسلامی بخش یا جانشین قانونی آنها تعیین می شود و پس از کسب نظر از دستگاه های ذی ربط و تأیید استاندار قابل اجرا است.

تبصره - در صورتی که محدوده قانونی روستا قبلاً به وسیله دستگاه های ذی ربط تعیین شده باشد تا تعیین محدوده جدید محدوده قبلی قابل استناد است.

ماده ۲- دهیاری نهاد عمومی غیردولتی محسوب می شود، دارای شخصیت حقوقی مستقل است و به صورت خودکفا اداره می شود.

ماده ۳- هر دهیاری دارای درجه ای خواهد بود که با توجه به حجم کار، درآمد، جمعیت و وسعت روستا تعیین و پس از کسب نظر از وزارت جهاد کشاورزی از طریق وزارت کشور ابلاغ می شود.

ماده ۴- کلیه مکاتبات دهیاری فقط با امضای شخص دهیار معتبر است.

ماده ۵- دهیار طبق بند (م) ماده (۶۸) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵ - (که در این اساسنامه، قانون شوراها نامیده می شود) برای مدت چهار سال توسط شورا انتخاب و برای صدور حکم به بخشدار معرفی می شد و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره ۱- یک نسخه از حکم دهیار توسط بخشداری به واحد مربوط در استانداری ارسال می‌شود.

تبصره ۲- واحدهای ذی ربط در استانداری‌ها مکلفند فهرست اسامی کلیه دهیاران و خلاصه وضعیت آن‌ها را تنظیم و به اداره ذی ربط در وزارت کشور ارسال نمایند. همچنین هر گونه تغییر و اصلاحی باید به اداره یاد شده اعلام شود.

ماده ۶- خدمت دهیار در موارد زیر به پایان می‌رسد:

۱- حجر دهیار

۲- از دست دادن هر یک از شرایط احراز سمت دهیار به تشخیص شورا

۳- قبول استعفای دهیار توسط شورا تبصره - در صورت عدم قبول استعفا از طرف شورا، دهیار می‌تواند بعد از پانزده روز از تاریخ اعلام، استعفای خود را به دفتر بخشداری ارسال کند و شورا موظف است حداکثر قبل از اتمام مدت، دهیار جدید را انتخاب و جهت صدور حکم به بخشدار معرفی نماید.

۴- عزل دهیار با اکثریت آرای اعضای شورا با رعایت آیین نامه‌ها و مقررات مربوط. ۵- عدم حضور در محل خدمت بیشتر از پانزده روز بدون کسب مجوز از رییس شورا یا نداشتن عذر موجه به تشخیص شورا.

ماده ۷- کارکنان دولت، سازمان‌ها و مؤسسات وابسته به دولت، مؤسسات عمومی غیر دولتی و دولتی و سازمان‌های وابسته به آن‌ها می‌توانند به عنوان مأمور به خدمت در سمت دهیار انجام وظیفه نمایند و پس از خاتمه دوره خدمت با رعایت مقررات استخدامی مربوط، به سازمان محل خدمت اولیه خود بازگردند و مدت مأموریت آن‌ها جزء سوابق خدمتی مرتبط آنان محسوب می‌شود؛ چنانچه دهیار از بین مستخدمان وزارتخانه‌ها یا مؤسسات یادشده انتخاب نشده باشد پس از برکناری یا خاتمه دوره قانونی یا استعفای او، دهیاری، وزارت کشور و سایر مراجع ذی ربط در قبال او هیچ گونه تعهداستخدامی نخواهند داشت.

تبصره ۱- هرگاه یکی از کارمندان وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی موضوع این ماده برای تصدی دهیاری انتخاب شود و خود او راضی باشد اداره متبوع کارمند مکلف است با مأموریت او موافقت کند.

تبصره ۲- دهیار می‌تواند همزمان با تصدی مسؤلیت دهیاری به فعالیت آموزشی خود نیز ادامه دهد.

ماده ۸- در فاصله بین برکناری دهیار یا استعفا یا خاتمه خدمت او تا انتخاب دهیار جدید که نباید بیش از سه ماه به طول انجامد، یکی از کارکنان دهیاری به انتخاب شورا به عنوان سرپرست دهیاری انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۹- دهيار در زمان تصدى خود، نمى تواند رئيس يا عضو هيات مديره يا مدير عامل شركت ها و مؤسساتى باشد كه تمام يا قسمتى از حوايج عمومى حوزه دهيارى را تأمين مى نمايد همچنين دهيار حق ندارد در معاملات و قراردادهايى كه يك طرف آن دهيارى است به طور مستقيم ذى سهم يا ذى نفع باشد.

فصل دوم - وظائف

ماده ۱۰- وظائف تفصيلى دهيار و دهيارى جهت اداره و حفظ توسعه پايدار روستا براساس قانون شوراها و با رعايت قوانين و مقررات ربوط به شرح زير است:

۱- بهبود وضع زيست محيطى روستا.

۲- كمك به شورا در خصوص بررسى و شناخت كمبودها، نيازها و نارسايى هاى اجتماعى، اقتصادى، عمرانى، بهداشتى، فرهنگى، آموزشى و اموررفاهى روستا و تهيه طرح ها و پيشنهادهائى اصلاحى و عملى در زمينه هاى ياد شده و ارايه آن به مسؤولان ذى ربط جهت اطلاع و برنامه ريزى و اقدام لازم.

۳- تشويق و ترغيب روستاييان به انجام اقدامات لازم در جهت رعايت سياست هاى دولت.

۴- مشاركت و همكارى با شورا در جهت پي گيرى اجراى طرح هاى عمرانى اختصاص يافته به روستا.

۵- همكارى مؤثر با سازمان ثبت احوال در جهت ثبت مواليد و متوفيات و تهيه آمار مربوط.

۶- تأمين اراضى مورد نياز مرتبط با اهداف و وظائف دهيارى پس از اخذ مجوز قانونى.

۷- همكارى مؤثر با مسؤولان ذى ربط در جهت حفظ و نگهدارى منابع طبيعى واقع در محدوده قانونى و حریم روستا.

۸- تشويق و ترغيب روستاييان به توسعه صنايع دستى و اهتمام به ترويج، توسعه و بازاریابى محصولات كشاورزى و دامى روستا.

۹- اجراى مصوبات شورا.

۱۰- همكارى با نيروى انتظامى و ارسال گزارش پيرامون وقوع جرايم و اجراى مقررات خدمت وظيفه عمومى، حفظ نظم عمومى و سعى در حل اختلافات محلى.

۱۱- اعلام فرامين و قوانين دولتى مربوط و پي گيرى حسن اجراى آنها.

۱۲- مراقبت و حفظ و نگهدارى اموال و تأسيسات عمومى در اختيار دهيارى.

- ۱۳- همکاری با سازمان‌ها و نهادهای دولتی و ایجاد تسهیلات لازم برای ایفای وظایف آن‌ها.
- ۱۴- مراقبت بر اجرای مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و ایجاد زمینه مناسب برای تأمین بهداشت محیط.
- ۱۵- ارسال گزارش‌های درخواست شده به شورا در موعد مقرر توسط دهیار.
- ۱۶- حضور دهیار در زمان و مکان مقرر و پاسخگویی به سؤالات در صورت تقاضای شورا.
- ۱۷- ارسال گزارش ماهانه فعالیت‌های دهیاری برای شورا و رونوشت آن به بخشداری.
- ۱۸- تهیه تعرفه عوارض با همکاری شورا و ارایه آن به شورای اسلامی بخش به منظور تصویب و طی سایر مراحل قانونی.
- ۱۹- وصول عوارض مصوب مراجع قانونی و مصرف آن در موارد معین.
- ۲۰- مراقبت بر وضعیت بهداشتی گرمابه‌ها، نانویی‌ها، قصابی‌ها، قهوه‌خانه‌ها و فروشگاه‌های مواد غذایی و بهداشتی براساس ضوابط و مقررات مربوط و معرفی اماکن غیر بهداشتی به مسؤولات ذی ربط.
- ۲۱- برآورد و تنظیم و ارایه بودجه سالانه دهیاری و متمم و اصلاح آن به شورا جهت تصویب.
- ۲۲- اهدا و قبول اعانت و هدایا به نام روستا با تصویب شورا.
- ۲۳- فراهم نمودن زمینه ایجاد خیابان‌ها، کوچه‌ها، میدان‌ها، پارک‌ها، فضاهای سبز، ورزشی و آموزشی، مراکز تفریحی عمومی و مجاری آب و توسعه معابر و اجرای آن‌ها از طریق دهیاری و همکاری در زمینه طرح بهسازی روستا.
- ۲۴- تنظیم و نگهداری و تسطیح معابر و انهار عمومی و مجاری آب‌ها و فاضلاب و لایروبی قنوات مربوط به روستا و تأمین آب و روشنایی در حدامکان.
- ۲۵- کمک در احداث تأسیسات تولید و توزیع آب، برق و مخابرات و تعیین نرخ آن در روستا تا زمان اقدام مراجع ذی ربط (وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو، پست و تلگراف و تلفن و شرکت آب و فاضلاب روستایی (۲۶- مراقبت بر بهداشت ساکنان روستا و تشریک مساعی با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای واکسیناسیون در جهت پیش‌گیری از بیماری‌های واگیر.
- ۲۷- جلوگیری از تکدی‌گری و واداشتن متکدیان به کار.
- ۲۸- انجام معاملات دهیاری اعم از خرید و فروش اموال منقول و غیرمنقول، مقاطعه، اجاره و استجاره.

- ۲۹- ایجاد و سازماندهی غسالخانه و گورستان و تهیه وسایل حمل اموات و مراقبت در انتظام امور آن‌ها.
- ۳۰- اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ روستا از خطر سیل و حریق و رفع خطر از بناها و دیوارهای شکسته و خطرناک واقع در معابر و اماکن عمومی و تسطیح چاه‌ها و چاله‌های واقع در معابر براساس مصوبات شورا.
- ۳۱- همکاری در جلوگیری از شیوع بیماری‌های انسانی و حیوانی واگیر و مشترک انسان و دام، اعلام مشاهده این گونه بیماری‌ها به مراکز بهداشتی‌درمانی و دامپزشکی محل یا سایر مراکز ذی ربط، اهتمام به دور نگهداشتن بیماران مبتلا، معالجه و دفع حیوانات مبتلا به امراض واگیر، بلاصاحب یا مضر
- ۳۲- تشریح مساعی با سازمان میراث فرهنگی در حفظ بناها و آثار باستانی روستا و همکاری با مسؤولان ذی ربط برای اداره، احداث، نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات عمومی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی و رفاهی مورد نیاز روستا در حد امکانات.
- ۳۳- صدور پروانه برای ساختمان‌هایی که در محدوده قانونی روستا ساخته می‌شوند با رعایت مقررات مندرج در آیین‌نامه مربوط به استفاده از اراضی احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۹۴۰ مورخ ۱۳۵۵،۰۲،۲۲ و سایر مقررات.
- ۳۴- همکاری با شورای بخش و بخشداری به منظور بررسی و صدور پروانه‌های کسب.
- ۳۵- معرفی خانواده‌های بی سرپرست و بی بضاعت به سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی و مساعدت به آن‌ها در حد امکانات.
- ۳۶- همکاری در نگهداری و تسطیح راه‌های واقع در حریم اراضی روستا از طریق خودیاری اهالی روستا و دستگاه‌های ذی ربط.
- ۳۷- مساعدت و همکاری با کشاورزان در جهت معرفی محصولات کشاورزی و تولیدات صنعتی و صنایع دستی روستا در مراکز شهری و نمایشگاه‌های ذی ربط.
- ۳۸- پی‌گیری و مساعدت در جهت ایجاد مؤسسات خیریه و صندوق‌های قرض الحسنه و مؤسسات فرهنگی.
- ۳۹- همکاری با واحدهای امدادسانی در هنگام وقوع حوادث و سوانح غیرمترقبه و بلاای طبیعی.
- ۴۰- گزارش پیشرفت یا عدم پیشرفت فیزیکی طرح‌ها به شورا و بخشدار و پیشنهاد راه کارهای مناسب برای تسریع در اجرای آن‌ها در جهت اجرای بند(ه) ماده (۶۸) قانون شوراها.

۴۱- همکاری با دستگاه‌های ذی ربط در جهت تهیه و اجرای طرح هادی روستا و تهیه پیشنهادهای لازم و تعیین کاربری اراضی واقع در روستا به منظور گنجاندن آن‌ها در طرح هادی و اجرای ضوابط مصوب مربوط با موافقت شورا.

۴۲- مراقبت و اهتمام کامل در نصب برگه قیمت بر روی اجناس و اجرای تصمیمات شورای اسلامی بخش و روستا نسبت به ارزانی و فراوانی خواروبار و مواد مورد احتیاج عمومی و

جلوگیری از فروش اجناس فاسد شده و معدوم نمودن آن‌ها با هماهنگی مراجع قانونی ذی ربط.

۴۳- همکاری با مراجع ذی ربط در جهت تسهیل دسترسی مردم روستا به آرد و نان مرغوب.

۴۴- پی‌گیری و ایجاد زمینه نظارت بر امور بهداشتی روستا از قبیل کشتار بهداشتی دام و عرضه گوشت.

۴۵- اجرای مقررات دهیاری که جنبه عمومی دارد و به تصویب شورا و تأیید شورای اسلامی بخش رسیده و پس از اعلام برای کلیه ساکنان روستا لازم‌الرعایه است.

۴۶- پیشنهاد نامگذاری معابر و اماکن و تأسیسات روستا به شورا جهت بررسی و ارایه آن‌ها به شورای اسلامی بخش جهت سیر مراحل لازم.

۴۷- شناسایی زمینه‌های اشتغال و مساعدت در جهت تأمین کار برای افراد جویای کار با همکاری دستگاه‌های ذی ربط.

فصل سوم- بودجه و امور مالی

ماده ۱۱- اهالی روستا به منظور تأسیس دهیاری مبلغی را به عنوان خودیاری تأسیس دهیاری به حساب بانکی دهیاری که در یکی از نزدیک‌ترین شعب‌بانک‌های کشور به نام

دهیاری افتتاح می‌شود واریز و برگه پرداخت را همراه با درخواست اهالی و شورا به وزارت کشور ارایه می‌نمایند.

تبصره ۱- میزان سرانه نقدی خودیاری و کمک‌های غیرنقدی اهالی براساس دستورالعملی تعیین می‌شود که وزارت کشور تهیه و ابلاغ خواهد نمود.

تبصره ۲- سرمایه غیرنقدی که از طریق اهالی تأمین خواهد شد عبارت است از اموال منقول و غیرمنقول اعم از ماشین آلات، زمین، ساختمان و تأسیسات که مورد استفاده دهیاری قرار می‌گیرد.

تبصره ۳- کل سرمایه نقدی و غیرنقدی موضوع این ماده متعلق به دهیاری روستای محل است.

تبصره ۴- انتقال و واگذاری اموال و املاک دهیاری تابع آیین نامه مالی و معاملاتی دهیاری موضوع تبصره (۱) ماده واحده قانون تأسیس دهیاری های خودکفا در روستاهای کشور - مصوب ۱۳۷۷ - است.

ماده ۱۲- سال مالی دهیاری از اول فروردین ماه هر سال تا آخر اسفندماه همان سال خواهد بود به استثنای اولین سال که آغاز آن تاریخ تأسیس دهیاری و پایان آن اسفندماه همان سال است.

ماده ۱۳- منابع درآمد دهیاری عبارتند از:

۱ - عوارض مقرر در آیین نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک موضوع قانون تشکيلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵، موضوع تصویب نامه شماره ۳۲۴۹۵ت ۲۱۸۲۳هـ مورخ ۱۳۷۸، ۰۸، ۱۰

۲ - عوارض صدور پروانه ساختمان با رعایت آیین نامه مندرج در بند (۱) این ماده و سایر قوانین و مقررات مربوط.

۳ - دریافت وام از بانکها و مؤسسات اعتباری با تصویب شورا و تأیید شورای اسلامی بخش.

۴ - درآمد حاصل از کمک های دولتی و خودیاری بخش خصوصی، اعانات و هدایا در چارچوب دستورالعمل های مربوط.

۵ - وصول بهای خدماتی که دهیاری ارائه می دهد با تصویب شورا و تأیید بخشدار و رعایت دستورالعمل های مربوط.

۶ - کمک های دولت برای اجرای طرح های خدماتی و عمرانی در قالب بودجه سالانه کل کشور.

۷ - درآمدهای ناشی از عوارض اختصاص یافته از سوی مراجع وضع عوارض به منظور ایجاد تأسیسات عمومی و دولتی در محدوده قانونی روستا و حریم آن.

ماده ۱۴- کلیه عوارض و درآمدهای دهیاری منحصراً به مصرف همان روستا می رسد.

ماده ۱۵- حقوق ماهانه دهیار از محل بودجه شورا مندرج در ماده (۴۷) آیین نامه اجرایی تشکيلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی روستا و نحوه انتخاب دهیار موضوع تصویب نامه شماره ۱۷۶۰۰ت ۲۱۰۶۸هـ مورخ ۱۳۷۸، ۰۱، ۲۴ و به استناد ماده (۹۴) قانون شوراها و با توجه به درجه دهیاری و دستورالعمل مربوط که از طریق وزارت کشور ابلاغ خواهد شد تعیین می شود.

ماده ۱۶- صدور احکام حقوقی و مأموریت و مرخصی دهیار با موافقت شورا از طریق بخشدار صورت می گیرد.

ماده ۱۷- هرگونه برداشت از وجوه و اعتبارات دهیاری در قالب بودجه مصوب سالانه و طرح‌های مصوب شورا با رعایت مقررات مربوط انجام می‌شود.

ماده ۱۸- اسناد و اوراق تعهدآور و حساب‌های بانکی به امضای مشترک دهیار و مسؤول مالی دهیاری که ذی حساب دهیار است انجام می‌شود.

ماده ۱۹- دهیار مکلف است تا پایان دی ماه هر سال بودجه سال بعد دهیاری را به شورا ارایه نماید و شورا موظف است حداکثر تا نیمه اسفندماه همان سال به بودجه پیشنهادی رسیدگی و در مورد آن اظهارنظر نماید و قبل از پایان اسفندماه بودجه مصوب را جهت اجرا به دهیاری ابلاغ نماید.

تبصره ۱- دهیار می‌تواند در صورت نیاز در طول سال مالی و قبل از انقضای آن نسبت به ارایه متمم یا اصلاح بودجه پیشنهادی دهیاری برای اظهارنظر و تصویب نهایی به شورا اقدام نماید.

تبصره ۲- دهیار مکلف است حداکثر تا نیمه خردادماه سال بعد تفریغ بودجه و صورت‌های مالی دهیاری را حسب اظهارنظر به شورا ارایه و شوراموظف است حداکثر تا پایان تیرماه نسبت به صورت‌های مالی و تفریغ بودجه شورا اعلام نظر و تصمیم مقتضی اتخاذ و مراتب را جهت اقدام لازم قانونی به دهیار ابلاغ نماید.

معاون اول رییس جمهور - محمدرضا عارف